

Βυζαντινή Αγιολογία με έμφαση στον βίο του Λέοντος Κατάνης

Διδάσκων: Καθηγητής Αλέξανδρος Αλεξάκης

9^η ενότητα: «Διάλεξη 9»

Κύρια σημεία του μαθήματος

Στην ένατη θεματική ενότητα του μαθήματος γίνεται μετάφραση και σχολιασμός των Παραγράφων 9-11 του Βίου Λέοντος Κατάνης. Επιπλέον, γίνεται αναφορά σε και σύγκριση με χωρία από Μαγικούς Παπύρους και τους Βίους Προτερίου και Βασιλείου Μεγάλου.

Λέξεις κλειδιά του μαθήματος

Βίος Λέοντος Κατάνης, αγιολογία, Βίοι Προτερίου, Βασιλείου Μεγάλου, Μαγικοί Πάπυροι. Ηλιόδωρος, έπαρχος πόλεως, Εβραίος μάγος.

Ακολουθεί το υπό εξέταση κείμενο

9. ἦνεγκεν ὁ καιρὸς ἐκεῖνος ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς αὐτοῦ μακαρίας μετὰ σώματος ἀνεπιλήπτου βιοτῆς φάσμα τι δαιμόνιον ἐκ Σικελίας ὀρμώμενον, πάσης ἐπαιδίας καὶ μαγγανείας ἀνάμεστον, ἄλλον τινὰ Ἰαννῆν ἢ Ἰαμβρόν Αὐγύπτιον ἢ Σίμωνα τὸν ὀνομαστότατον, Ἡλιόδωρον τὸ οὔνομα, τὴν ὅλην ἐνέργειαν καὶ κακουργίαν ἐνδεδυμένον τοῦ σατανᾶ. οὗτος υἱὸς μὲν ἐγενόνη γυναικὸς τινος εὐγενοῦς, Βαρβάρας προσαγορευομένης, τῆς τῆς πατρικιότητος ἀξία τετιμημένης, χριστιανῆς δὲ ταύτης τυγχανούσης· χριστιανικῶς τῷ δοκεῖν ἀνήγετο καὶ αὐτός, ὡς ἐκ χριστιανῶν γεννητόρων χριστιανὸς ὀνομαζόμενος παρὰ πᾶσι καὶ νομιζόμενος· ἀλαζονικὸν δὲ τὸ ἦθος παιδιόθεν, τὸν τε τρόπον ἀνήμερον καὶ τὸ φρόνημα κεκτημένος ὑπερήφανον μισητὸν ἑαυτὸν πᾶσιν ἀπέδειξεν. ἐντεῦθεν εὐς φιλαρχίας καὶ φιλοδοξίας ἐπιθυμίαν ἐλθὼν τοῦ τῆς ἐπαρχότητος περιδόξου μεγέθους ἐν περιλήψει γενέσθαι διὰ πολλῆς σπουδῆς ἐτίθετο, ὡς ἂν τῆς ἐμφύτου πονηρίας συνήγορον τὴν ἐκ τῆς ἐξουσίας δυναστείαν προσειληφῶς ὑσχυρῶς πρὸς ἄμυναν τῶν ἐχθραινόντων χωρήσειεν.

10. ὥς δὲ πάντα κάλων κεκινηκώς, τὸ δὴ λεγόμενον, τοῦ σκοποῦ ἀπετύγγανεν, ἐφ' ἔτερον μεταβαίνει μοχθηρίας ἐσχάτης χαλεπώτατον τόλμημα·; εὐρών γὰρ Ἐβραϊόν τινα ἐπὶ μαγείᾳ καὶ γοητείᾳ ἐπίσημον, προσκαλεῖται τοῦτον καὶ οὐκαιοῦται φιλοφρόνως δεξιούμενος καὶ παρ' αὐτοῦ μαθεῖν ἐπεζήτει, εἴ ἄρα γε δυνήσεται διὰ μηχανῆς τινος τοῦ σπουδαζομένου τυχεῖν. ὁ δὲ δυνατὸς ὢν ἐν κακίᾳ καὶ τῶν τοιούτων μηχανημάτων ἔμπειρος ἐπιδίδωσιν αὐτῷ χάρτην γεγραμμένον, ἐπιστολῆς εἶδος ἔχοντα, καὶ δίδωσιν αὐτῷ γνώμην καὶ βουλὴν τοιαύτην, ὥστε κατ' αὐτὸ τὸ μεσαίτατον τῆς νυκτὸς πορευθῆναι πρὸς τάφους ἡρωϊκοὺς καὶ στῆναι ἐπὶ τινος στήλης ὑψηλῆς. <<κάκεισε κατιδεῖν>> φησί <<μέλλεις ἐρχόμενον διὰ τοῦ ἀέρος φοβερόν τῆ θεᾶ καὶ πάνυ κατάπληκτον·; ἐπειδὴν δὲ τοῦτον θεάσῃ, μηδαμῶς πτοηθῆς, ἀλλ' ἀτρέμας ἴστασο·; ἐὰν δὲ κατελθεῖν σε προστάσῃ, μὴ πρότερον ἐκεῖθεν κατέλθῃς, μέχρις ἂν ὑπόσχηταί σοι πληροῦν πάντα τὰ σὰ αὐτήματα.>>

11. ὁ δὲ βδελυρὸς Ἡλιόδωρος μετὰ πολλῆς περιχαρείας καὶ σπουδῆς τὸ ἐπίταγμα πληρῶν ἀπέρχεται παραυτικά πρὸς τῆς στήλη καὶ ἴσταται καὶ τὸ γραμματίον μετὰ χειρᾶς ἐπάρας εὐς τὸν ἀέρα ἀνύψωσε·; κατ' αὐτὴν δὲ τὴν ὥραν ὄρᾳ τὸν τοῦ ἀέρος ἄρχοντα τὸν διάβολον, ὀφθαλμοφανῶς ἐπὶ μέγιστον εἶδος ἐλάφου σοβαρῶς ἐπιβεβηκότα καὶ πρὸς αὐτὸν ἤκοντα καὶ λέγοντα·; <<τίνος χάριν ἐνταῦθα πάρει, ὧ νεανία;>> ὁ δὲ πρὸς αὐτὸν <<ἔνεκα σοῦ>> φησὶν <<ἤκω καὶ δυσωπῶ χάριν εὐρεῖν παρὰ σοῦ εὐς τὸ ἐκπληρῶσαι πάντα τὰ ἐμοὶ καταθύμια.>> καὶ αὐτὸς ἀντέφησεν·; "Εὐ ἄρα γε τοῦ ἐπιθυμουμένου σκοποῦ τυχεῖν ἐπιποθεῖς, τὸν Χριστὸν χρή σε πρότερον ἀπαρνήσασθαι·; τούτου γὰρ γινομένου παρὰ σοῦ, μὰ τὰς ἐμὰς μεγάλας δυνάμεις, δίδωμί σοι παρευθὺς συμπάρεδρον ἐκ τῶν ἐμῶν ἐπισήμων ὑπηρετῶν ἓνα, ὃς γενήσεται σοι συμπράττων καὶ συνεργῶν εὐς πάντα ὅσα θελήσεις καὶ βουληθῆς.>>